

JAARVERSLAG 2023

Voorwoord

2023 stond in het teken van landen op de nieuwe locatie, bekendmaken van de nieuwe naam en het doorvoeren van de nieuwe uitstraling die daarbij hoort. En dat is gelukt! De nieuwe locatie van BredaMantelzorg is een heel fijne werkplek geworden, die gezamenlijk gecreëerd is. Het is een toegankelijke plek met voldoende parkeerruimte waar mantelzorgers zich welkom voelen.

We hebben gekeken naar welke impact we met de organisatie willen maken voor de Bredase mantelzorgers. Daarbij toetsen we bij alles wat we doen, of de activiteit bijdraagt aan de gestelde doelen. We hebben een 4-tal indicatoren geformuleerd waaraan we het effect van onze dienstverlening kunnen toetsen.

- 1. Het verbeteren van de balans**
- 2. Het verkrijgen van inzicht**
- 3. Versterken eigen positie**
- 4. Erkenning**

Impact management is geïntroduceerd en zal het komende jaar verder worden uitgerold en toegepast. Het zorgt voor een duidelijke focus en maakt onze maatschappelijke bijdrage meer inzichtelijk. In 2024 gaan we ons meetplan verder uitwerken maar we maken in onze verantwoording al wel een koppeling naar de eerder genoemde indicatoren.

In onze strategische visie staat (uiteraard) dat we mantelzorgers ondersteunen op al hun vraaggebieden. Naast het versterken van de mantelzorgers en het bieden van respijtzorg wilden we ook aandacht hebben voor:

- 1. Het versterken van de positie van mantelzorgers**
- 2. Meer diversiteit in ons bereik realiseren**
- 3. De balans tussen werk en mantelzorg**

Bovenstaande onderwerpen hebben in 2023 hun uitwerking gekregen. De motivatie waarom wij vinden dat hieraan gewerkt moet worden en onze ideeën over het hoe, zijn besproken met partners en daaronder uiteraard ook de gemeente. Vanuit het GALA is het mogelijk gemaakt dat we ook met alle drie de aandachtsgebieden aan de slag zijn gegaan. Later in dit verslag is daar meer over te lezen.

Leeswijzer: Hoofdstuk 1 geeft een beeld van hoe wij BredaMantelzorg georganiseerd hebben, wat de samenstelling is van onze organisatie en hoe wij gepositioneerd zijn in Breda. In hoofdstuk 2 gaan we vervolgens meer inhoudelijk in op de uitvoering. De activiteiten worden verantwoord op basis van de effecten van deze activiteiten. Hoofdstuk 3 geeft een opsomming weer van de projecten die wij naast onze reguliere uitvoering hebben gedaan. Het laatste hoofdstuk bestaat uit een grafische weergave van onze uitvoering waarmee we in 1 oogopslag onze rijke diversiteit in uitvoering zichtbaar maken. De volledige jaarrekening staat apart gepubliceerd op onze website.

Miriam Bryson
Directeur-bestuurder
BredaMantelzorg

Inhoud

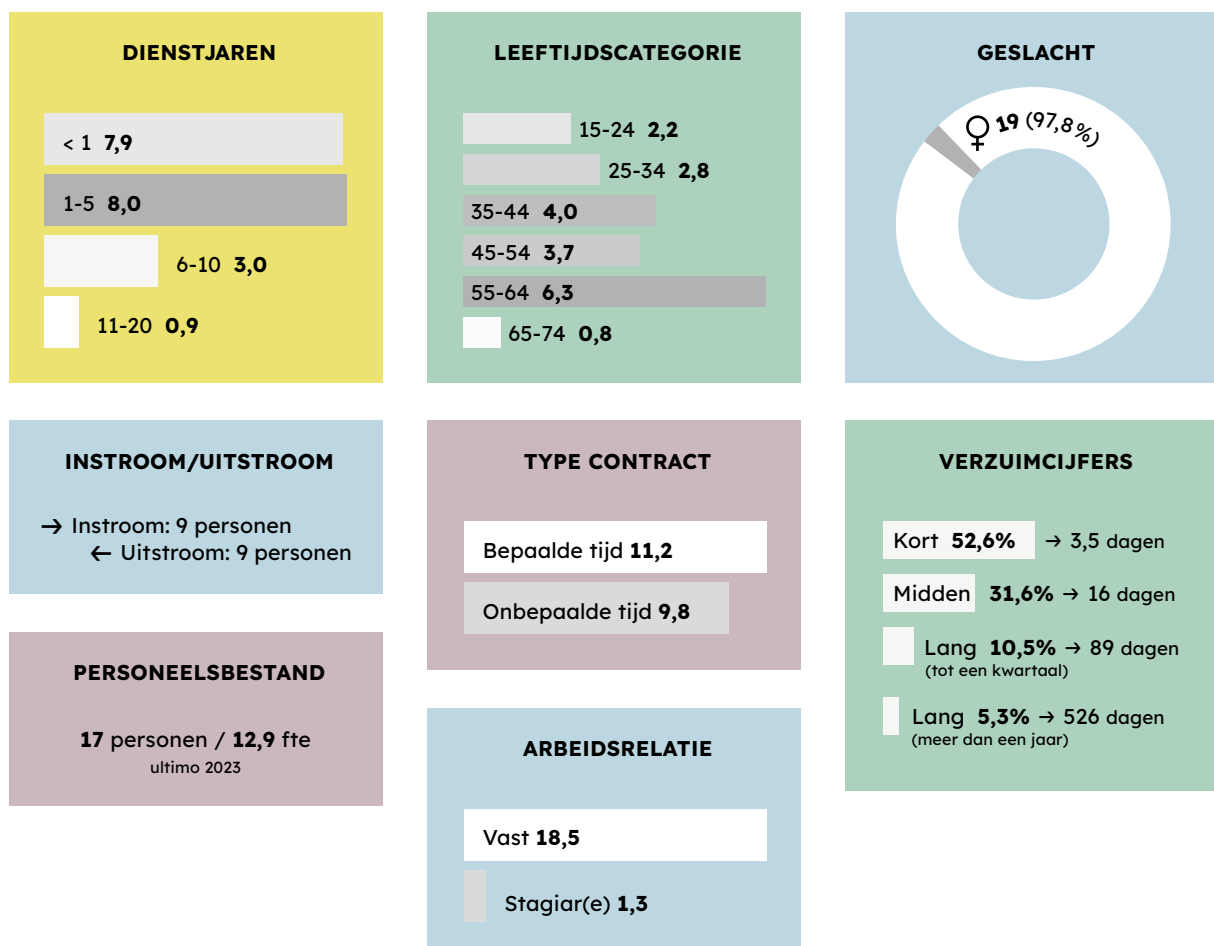
1. De organisatie	4
Het team	4
Raad van Toezicht	5
Vrijwilligers, stagiairs, social return	5
PR en communicatie	6
Tevredenheidsmonitor	7
Netwerk en samenwerking	8
 2. De uitvoering	 9
Betere balans	10
Inzicht	11
Erkenning	12
Versterking	13
Kenniscentrum	14
Uitgelicht	15
VPTZ	16
Veilig Thuis	17
Behoefteonderzoek	18
 3. De projecten	 18
Respijt	18
GALA	20
Mantelzorgwaardering	21
Mantelzorgmagazine	21
 4. Samenvatting in cijfers	 22

1. De Organisatie

BredaMantelzorg is hét kenniscentrum voor mantelzorg in Breda, voor mantelzorgers, partners, werkgevers en andere professionals. Niet alleen binnen Breda, maar zelfs daarbuiten worden wij gezien als voorbeeld en krijgen wij erkenning en waardering voor onze werkwijze en werkzaamheden. Daar zijn we trots op en tegelijkertijd zagen we ons regelmatig genoodzaakt om uit te leggen waar de naam StiB voor stond. Steunpunt informele zorg Breda, dekte niet de volledige lading van wie wij zijn. Daarom kozen we voor de naam BredaMantelzorg. Een duidelijke naam die onze trots uitstraalt en precies zegt wat we zijn. Ook mensen die ons nog niet kennen snappen waar wij voor staan.

Het team

We maken bij BredaMantelzorg optimaal gebruik van elkaars talenten. Om het team verder te ontwikkelen en optimaal te laten samenwerken hebben we tweemaal een teambuildingsactiviteit en een kernkwaliteitsessie georganiseerd. Hierdoor weten we waar ieders talent ligt, zodat we deze kwaliteiten optimaal kunnen benutten. Ook hebben we een slag gemaakt met onze planningvoortgang en beoordelingscyclus met de introductie van de Welder-app. Dit is een applicatie die op maat is vormgegeven en wordt gebruikt voor ontwikkel- en doelstellingsgesprekken. In het komend jaar gaan we binnen de Welder-app ook de tevredenheidsonderzoeken onder medewerkers, vrijwilligers en eventueel externen onderbrengen.

Raad van Toezicht

De RvT opereert als collectief vanuit *good governance* en werkt niet met een specifieke onderverdeling. Wel werken zij met aandachtsgebieden die toebedeeld zijn aan sommige leden op basis van hun kennis en expertise. De RvT is in de loop van 2023 qua samenstelling gewijzigd. Mevrouw Marja Heerkens heeft de RvT verlaten vanwege het bereiken van het einde van haar zittingstermijn. De heer Erwin Hoek is als nieuw RvT benoemd. Ultimo 2023 had de RvT de volgende samenstelling

- **Mevrouw Bianca Verras, voorzitter juridische zaken**
- **De heer Boy van Eil, vicevoorzitter, externe contacten**
- **De heer Paul Aerts, financiën**
- **De heer Erwin Hoek, externe contacten**

De Raad van Toezicht is viermaal bijeengekomen, heeft toegezien op de juiste uitvoering van taken en heeft opgetreden als klankbord en sparringpartner van de directeur-bestuurder Miriam Bryson. Een belangrijk onderdeel van de RvT is het goedkeuren van de begroting en jaarrekening en het verlenen van decharge aan de directeur-bestuurder voor het gevoerde beleid. Dat heeft ook in 2023 plaatsgevonden, daarnaast zijn ook de volgende onderwerpen geagendeerd en besproken; jaarplanning, financiële en uitvoeringsrapportages, werving leden Raad van Toezicht, toezicht plan, subsidieaanvraag waarde netwerk zelf en samen redzaam, VPTZ, mantelzorgplein Amphibia, project ZonMw Interculturele passende zorg in de laatste levensfase en projectsubsidie GALA.

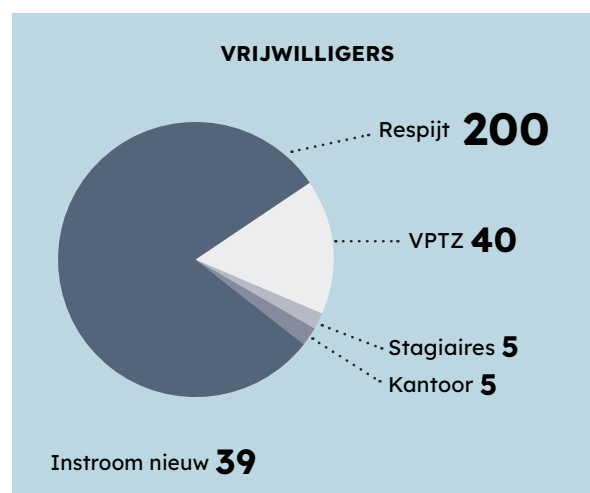
De RvT geeft invulling aan haar toezichthoudende taak door aanwezig te zijn bij activiteiten, zich te laten informeren door uitvoerend personeel middels de invulling van *open seats* tijdens de RvT vergaderingen. Daarnaast stuurt de directeur-bestuurder bestuursbrieven waarin zij de RvT informeert over organisatieontwikkelingen, stakeholdermanagement, beleid en personeel.

Vrijwilligers, stagiairs, social return

Vrijwilligers zijn onmisbaar binnen BredaMantelzorg. We hebben betrokken mensen die vrijwillig inzetbaar zijn op de volgende werkzaamheden:

- **Respijt (thuisinzetten om de mantelzorger te ontlasten)**
- **Administratief (KTO, consulent)**
- **VPTZ (consulenten en thuisinzetten of intramuraal in het hospice)**
- **Communicatie (diagnose mantelzorg en razende reporters)**
- **Stageplekken (ondersteuning van de coördinatoren op de diverse aandachtsgebieden)**

BredaMantelzorg werkt ook met stagiaires en studenten. Een studie, stage of leerwerkplek als vrijwilliger bij BredaMantelzorg is een mooie kans om werkervaring op te doen in het werkveld. We hebben zowel mbo- als hbo-stagiairs van verschillende opleidingen zoals social work, toegepaste psychologie, communicatie. Ook biedt BredaMantelzorg trajecten voor re-integratie.

We vinden betrokkenheid belangrijk. We doen dan ook veel aan het binden en boeien van onze vrijwillige collega's. Zo hebben we een klankbordgroep bestaande uit 6 vrijwilligers en die fungeert als afvaardiging van de vrijwilligers. De klankbordgroep is vier keer bijeen gekomen. Zij denken mee over allerlei zaken die betrekking hebben op het vrijwilligersbeleid van BredaMantelzorg, zoals het bewaken van goede informatievoorziening naar vrijwilligers, het signaleren van knelpunten en behoeften bij de vrijwilligers en over de inhoud van bijeenkomsten en trainingen.

Door het jaar heen hebben we diverse activiteiten voor vrijwilligers georganiseerd, zoals de inspiratie dag palliatief terminale zorg, voorjaarsactiviteit, themabijeenkomsten en het eindejaarsfeest. Met deze activiteiten willen we de vrijwilligers waarderen, inspireren, opleiden en met elkaar in contact brengen.

PR en communicatie

2023 stond in het teken van de naamswijziging en de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl. De website is in 2023 volledig aangepast op onze strategie en de huisstijl is volledig doorgevoerd in alle bestaande en nieuwe uitingen en in het interieur van ons nieuwe pand.

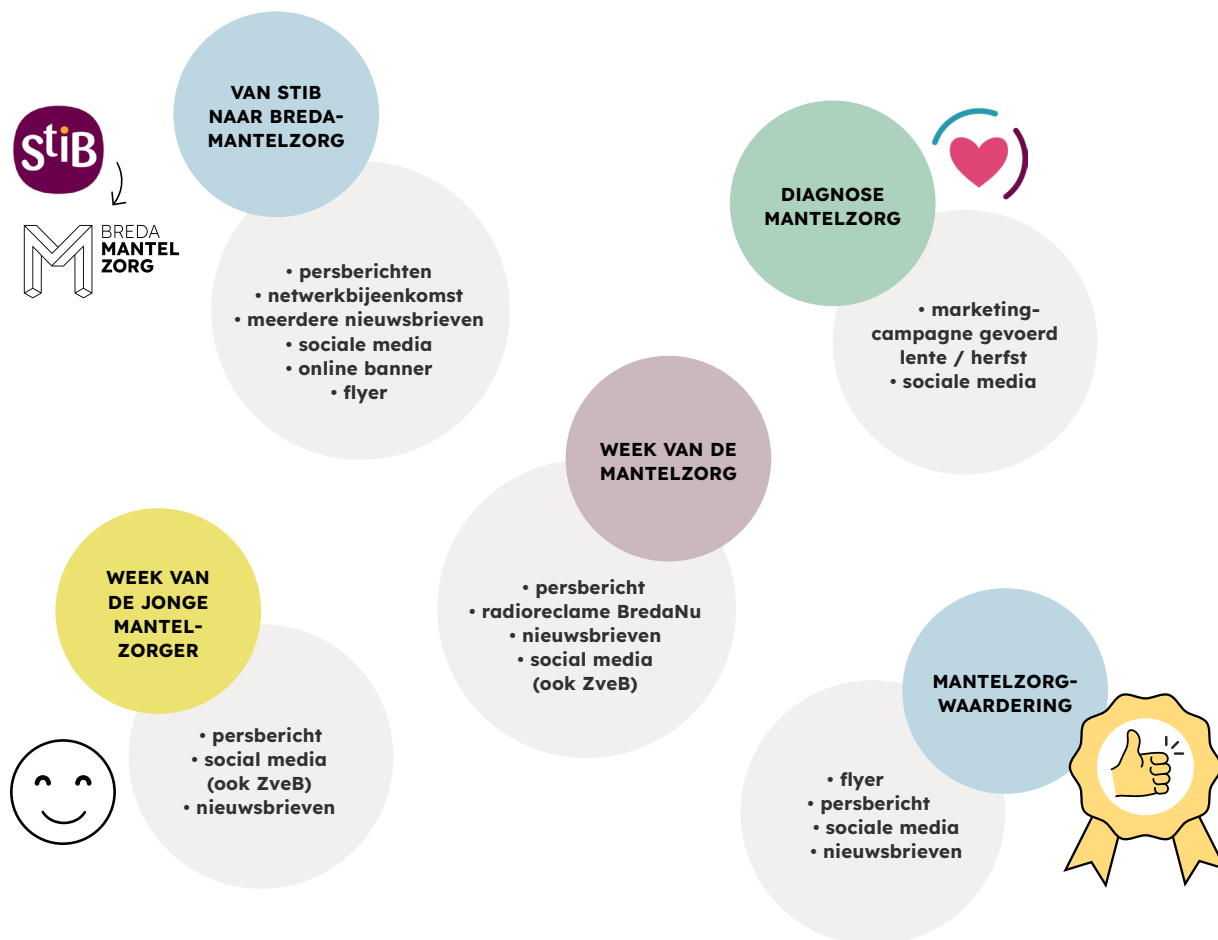
We hebben voor ons aanbod pictogrammen ontwikkeld die de herkenbaarheid van het aanbod versterken. De naamswijziging hebben we breed gecommuniceerd met diverse campagnes. In 2023 hebben we stevig ingezet op de naamsbekendheid. In 2024 bouwen we hierop voort door de focus te leggen op zichtbaarheid. Zelfs met de naamswijziging is het bereik van BredaMantelzorg toegenomen. De website wordt goed bezocht en het aantal volgers van onze sociale media kanalen groeit. Op de sociale media kanalen worden op vaste dagen posts geplaatst binnen verschillende terugkerende categorieën. Ook het nieuwsbrievenbestand groeit in abonnees. Het open- en klikpercentage in de nieuwsbrieven blijft goed op peil. We delen onze informatie ook via narrowcasting (schermen in wachtruimten) van Zorg voor elkaar Breda en de Huisartsen Zorggroep.

Een belangrijke uitgave in 2023 is het Breda-Mantelzorg Magazine geweest. Een soort routeboek voor de mantelzorger in de vorm van een tijdschrift gemaakt voor en verspreid naar alle mantelzorgers in de gemeente Breda. Het magazine bevat informatie en advies voor mantelzorgers, ondersteuningsaanbod maar ook mooie verhalen van mantelzorgers zelf. Een mooi magazine om te bewaren, zodat mantelzorgers altijd waardevolle informatie bij de hand hebt.

Campagnes en PR-activiteiten

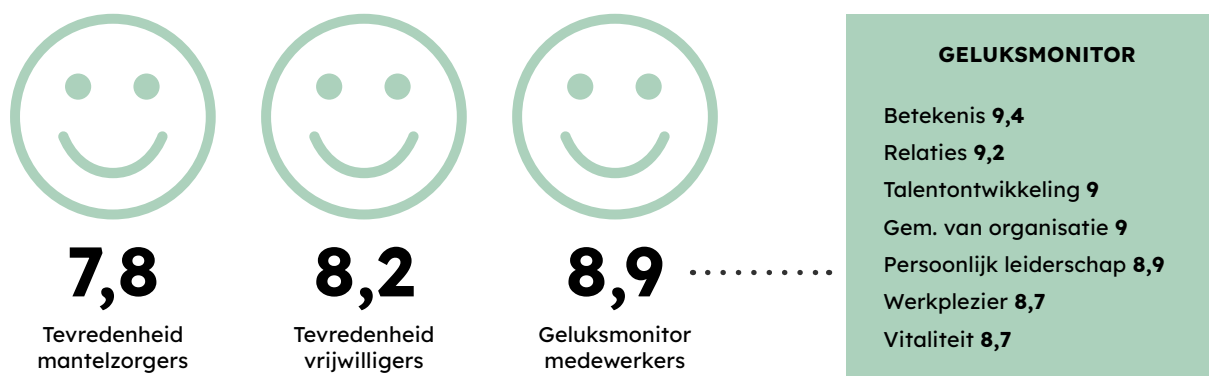
In 2023 hebben we een goede eerste stap gemaakt in het vergroten van onze zichtbaarheid. Hier gaan we in 2024 mee verder.

Tevredenheidsmonitor

We vinden het belangrijk om onze dienstverlening te monitoren op tevredenheid. Ook in 2023 hebben we de tevredenheid onder mantelzorgers uitgevraagd. We hebben eind 2023 een start gemaakt om de tevredenheidsmetingen te digitaliseren. Dit gaan we in 2024 verder uitrollen.

Naast klanttevredenheidsonderzoeken monitoren we ook de tevredenheid van onze collega's. Dit doen we met de Welder-app in de vorm van een geluksmonitor.

Netwerk en samenwerking

BredaMantelzorg is onderdeel van Zorg voor elkaar Breda. We werken samen met vele maatschappelijke-, zorg- en onderwijsorganisaties. We geloven dat iedereen vanuit de eigen expertise waarde kan toevoegen.

2. De uitvoering

Alle mantelzorgers in Breda kunnen bij BredaMantelzorg terecht. Mantelzorgers kunnen zelf contact met ons opnemen voor informatie, advies of ondersteuning. Maar vaak weten ze niet dat zij mantelzorger zijn, of dat ondersteuning voor hen mogelijk is. Zij moeten er dus op worden gewezen door een professional of iemand uit de omgeving die ons al kent. Daarom gaan we actief het gesprek aan met zorg- en maatschappelijke organisaties, ondernemers en onderwijsinstellingen over mantelzorg. Veelal voelen mantelzorgers zich belast en er is veel onduidelijk- of onzekerheid met betrekking tot de mantelzorgsituatie.

De hulpvraag van de mantelzorger is niet altijd helder, in een gesprek verhelderen wij de vraag en stemmen we doelen af m.b.t. onze dienstverlening. De doelen van mantelzorgers zijn vaak in te delen in vier categorieën: betere balans, inzicht, erkenning en versterking. Op basis van deze categorieën laten we graag zien wat we in de uitvoering gedaan hebben.

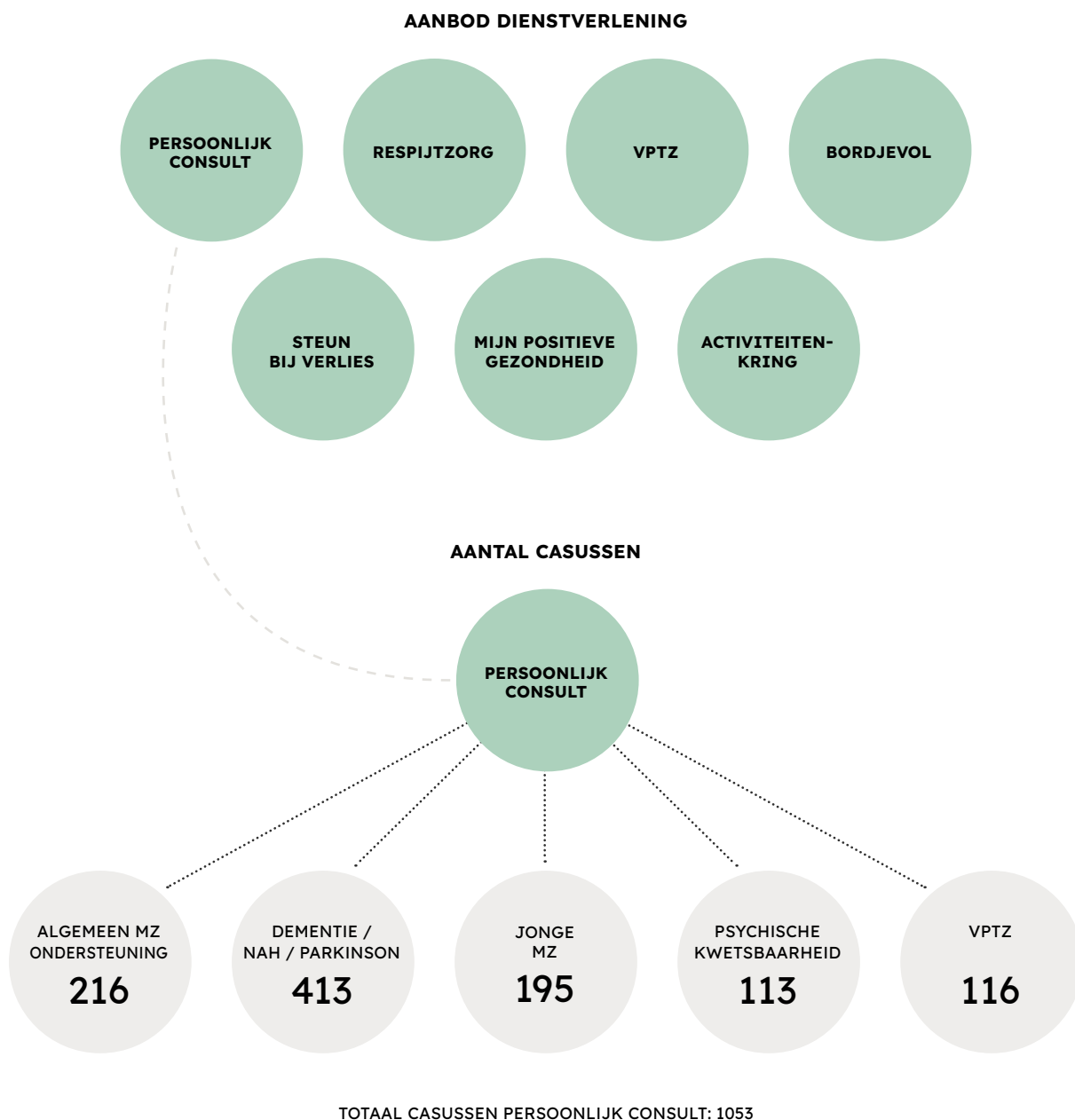

Betere balans

Mantelzorg kan intens en tijdrovend zijn, wat vaak ten koste gaat van de eigen tijd en behoeften van de mantelzorger. Onze ondersteuning heeft als belangrijk doel het verkrijgen van een goede balans tussen het welbevinden van de mantelzorger en de mantelzorgtaken. Balans moet dan ook gezien worden als een hoger effect en gaan we in de toekomst actief uitvragen bij de mantelzorgers die van onze dienstverlening gebruik hebben gemaakt.

We hebben ruim 1000 actieve begeleidingstrajecten gehad. De coördinatoren mantelzorg-ondersteuning hebben ieder eigen expertise op een bepaald aandachtsgebied. De een richt zich op de methodes en borgt dat deze juist worden toegepast, de ander houdt alle wet- en regelgeving bij. Daarnaast is er expertise op ziektebeelden of groepen mantelzorgers: dementie, Niet Aangeboren Hersenletsel, ziekte van Parkinson, jonge mantelzorgers, psychische kwetsbaarheid en palliatieve terminale zorg. Bij specifieke vragen van mantelzorgers worden de specialisten ingezet. We hebben 209 respijtzetten gedaan om mantelzorgers te helpen de balans weer terug te vinden.

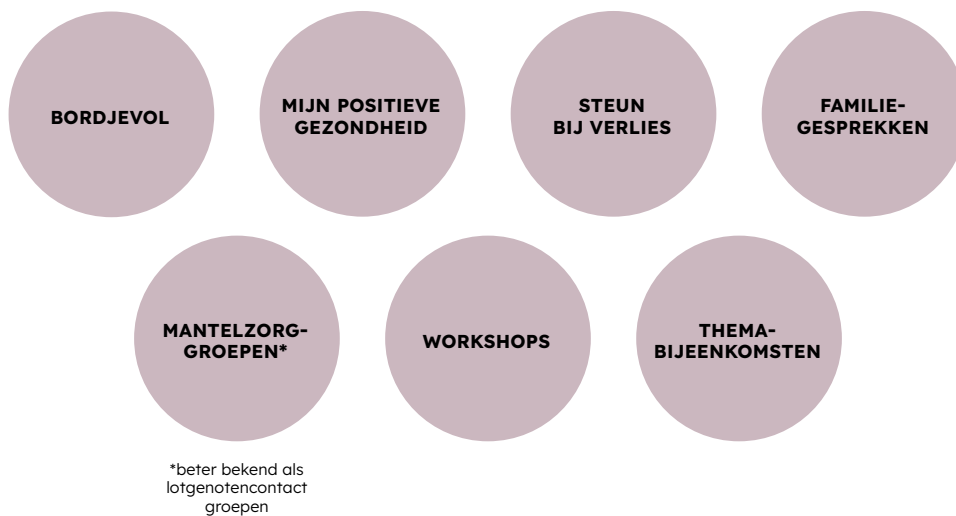

Inzicht

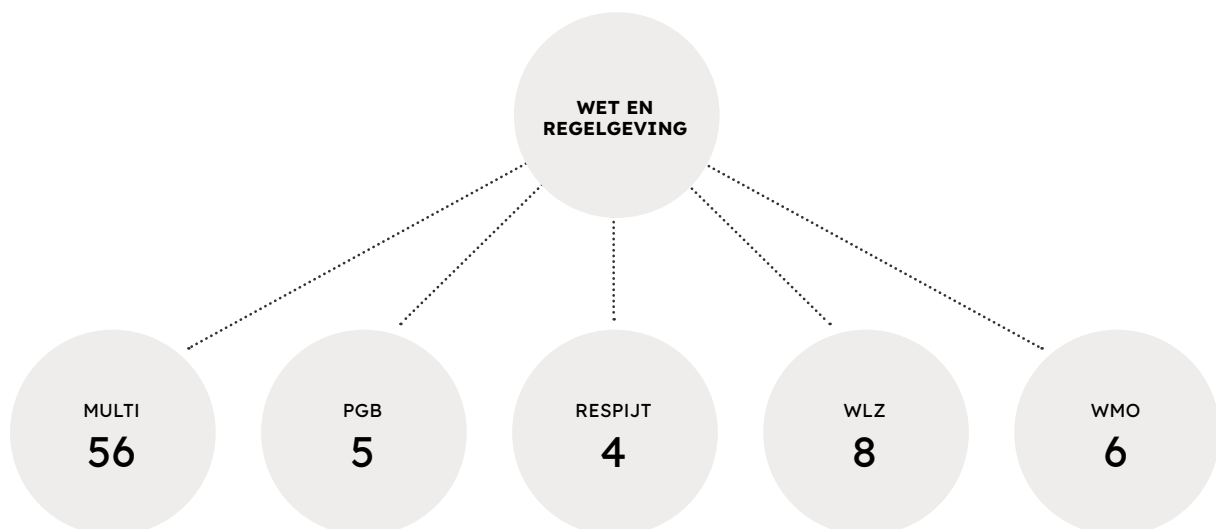
Naast de tijd nemen om iemand zijn verhaal te laten doen, zetten we verschillende methodes in die passen bij de situatie en het doel van de mantelzorger. Hiermee verkrijgt men inzicht en wordt duidelijk wat nu echt belangrijk is voor iemand. Daarnaast worden taken en wensen gedeeld en afgestemd. Ook leren mantelzorgers omgaan met hun emoties en de situatie. Vrijwel elke mantelzorger ervaart namelijk verdriet door verlies in de brede zin van het woord.

Door inzicht te hebben in wat mantelzorg inhoudt, kunnen mantelzorgers realistische verwachtingen stellen over hun rol en de uitdagingen die daarbij komen kijken. Mantelzorgers die weten wat ze zelf kunnen en mogen regelen, kunnen tijdiger ondersteuning zoeken en gebruik maken van beschikbare hulpbronnen.

AANBOD DIENSTVERLENING

AANTAL CASUSSEN

TOTAAL CASUSSEN WET EN REGELGEVING: 79

Erkenning

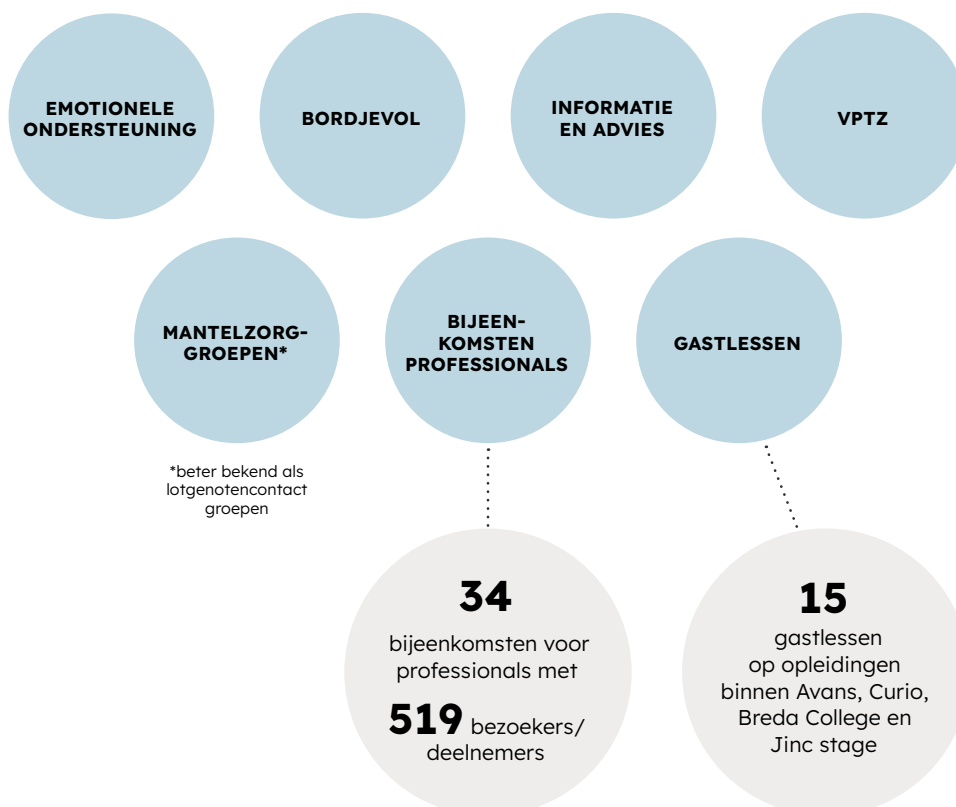
Veel mantelzorgers voelen zich onzichtbaar in de zorg die zij leveren. Door hun inspanningen te erkennen, wordt het belang en de waarde bevestigd van mantelzorg. Dit heeft invloed op de motivatie en tevredenheid van mantelzorgers. Erkenning kan het psychologisch welzijn van mantelzorgers aanzienlijk verbeteren, vandaar dat we onderstaande dienstverlening leveren die bijdraagt aan de erkenning van mantelzorg.

Opmerkelijk was dat vraagstukken vaker complexer zijn. Dit komt enerzijds doordat de zorg steeds zwaarder wordt en er meer wordt verwacht van mantelzorgers. En ook doordat mantelzorgers erg laat om hulp vragen. Dan kunnen problemen op verschillende gebieden ontstaan. Vanuit BredaMantelzorg hebben we actief samenwerking met andere partijen gezocht. In 2023 zijn er maandelijks gastlessen en voorlichtingen gegeven over het thema mantelzorg op scholen.

Naast de partijen in het sociaal domein zijn die in het medisch domein zeker zo belangrijk om de signalerende rol te pakken. Nu de capaciteiten in de zorg steeds beperkter worden ten opzichte van de zorgbehoefte, hebben zorgprofessionals ook steeds meer de mantelzorgers nodig om in de zorgbehoefte te kunnen voorzien. Steeds vaker nemen wij deel aan overleggen of geven we voorlichting over hoe die samenwerking goed kan worden opgebouwd. Simpelweg zorghandelingen overdragen kan averechts werken. Het werkt overbelasting in de hand en dat kan juist tot crisissituaties leiden. Daarnaast kan door goed contact, afstemming en samenwerking ook overbelasting worden gesignaleerd. In dat geval kan BredaMantelzorg ingeschakeld worden.

In de eerste helft van het jaar zijn ook de praktijkondersteuners van de huisartsen voorgelicht over het signaleren van belaste mantelzorgers en de mogelijke samenwerking. In de nieuwsbrieven van de Huisartsen ZorgGroep is ook informatie hierover opgenomen.

AANBOD DIENSTVERLENING

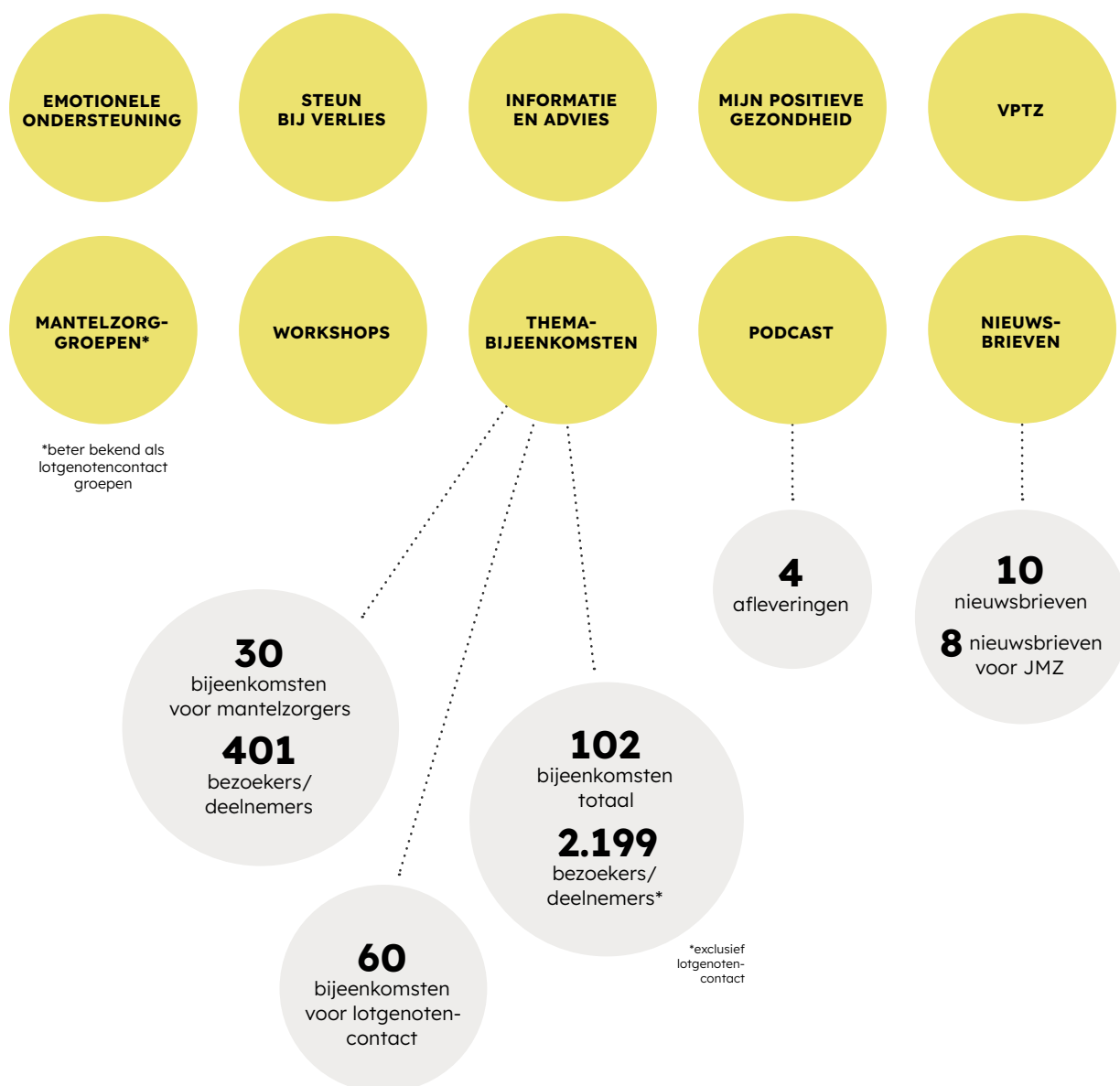

Versterking

Door goed te begrijpen wat mantelzorg inhoudt, worden mantelzorgers niet alleen actieve maar ook geïnformeerde deelnemers in het zorgproces. Dit vergroot hun zelfvertrouwen en effectiviteit als zorgverlener. Een goed begrip van mantelzorg stelt mantelzorgers in staat om effectiever samen te werken met zorgprofessionals. We wensen dat mantelzorgers nog duidelijker communiceren over de behoeften van de zorgontvanger en ook over hun eigen grenzen en verwachtingen. Ook versterken we mantelzorgers door hen handvatten te geven om eigen regie te behouden en sterker in hun schoenen te staan. Onderstaande diensten dragen bij aan deze ambitie.

AANBOD DIENSTVERLENING

*Noot: Sommige activiteiten komen ook terug bij andere thema's, omdat deze daar ook een bijdragen aan leveren. Echter brengen we de telling bij 1 thema onder.

Kenniscentrum

Om van alle landelijke en regionale ontwikkelingen op de hoogte te blijven nemen we deel aan de correspondentengroep van MantelzorgNL, zijn we actief lid van JMZ pro, sluiten we aan bij bijeenkomsten van VPTZ Nederland en zijn er nauwe contacten met Movisie. Ook sluiten we aan bij een lerend netwerk georganiseerd vanuit VPTZ.nl.

Dat Breda in het land gezien wordt als één van de koplopers als het gaat om mantelzorgondersteuning, blijkt uit het feit dat 'Breda' is gevraagd om aan het rondetafelgesprek over Werk en Mantelzorg van de 2e kamer deel te nemen. Anouk Kersten, beleidsadviseur van de gemeente, is samen met een collega van BredaMantelzorg met de kamerleden in gesprek gegaan. Er was veel interesse in dit onderwerp vanuit de landelijke politiek en dat zien we terug in andere mantelzorggerelateerde onderwerpen.

De contacten met de organisatie Werk&Mantelzorg zijn ook aangehaald in 2023. Een collega heeft de cursus gevolgd hoe je als organisatie een mantelzorgvriendelijk werkgeversbeleid kan ontwikkelen en borgen. Als dat traject is afgerond, kan uiteindelijk de erkenning voor mantelzorgvriendelijke werkgever worden verkregen. De opgedane kennis gaat in 2024 ingezet worden om andere organisaties en bedrijven te stimuleren mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid te gaan voeren. Vanuit BredaMantelzorg kunnen we hen daarin begeleiden. Dit is één van de projecten die mogelijk worden gemaakt vanuit het GALA, waar verderop meer over staat geschreven.

Uitgelicht

Portretten van jonge mantelzorgers

(On)bezorgd. Lena Folkers – afstudeerstudente aan St. Joost Kunstacademie in Breda, heeft een bijzonder kunstproject gedaan. Met de videoportretten wilde zij de zichtbaarheid van jonge mantelzorgers vergroten en hun stem versterken. De portretten zijn tentoongesteld tijdens de Week van de Jonge Mantelzorger. De videoportretten zijn vervolgens tentoongesteld tijdens een expositie op het St. Joost en tijdens een expositie in Amsterdam. www.bredamantelzorg.nl/onbezorgd

Pien (13):

“De band met mijn zusje is heel speciaal, ik begrijp haar vaak beter dan mijn ouders dat doen. Maar soms vind ik het wel lastig, als zij wat meer aandacht krijgt dan ik.”

LUISTER HET HELE INTERVIEW MET PIEN:
[M.SOUNDCLOUD.COM/LENA-FOLKERS/PIEN](https://m.soundcloud.com/lena-folkers/pien)

LUISTER HET HELE INTERVIEW MET MARTIJN:
[M.SOUNDCLOUD.COM/LENA-FOLKERS/MARTIJN](https://m.soundcloud.com/lena-folkers/martijn)

Martijn (23):

“Mijn broer en ik konden vroeger uren spelen en zaten dan samen in een fantasiewereld. Wel vond ik het soms lastig dat hij niet met alles mee kon komen. Ik probeerde altijd goed op hem te letten.”

Van mantelzorgers GGZ naar Psychische kwetsbaarheid

In het najaar is de naam GGZ-mantelzorger definitief veranderd naar mantelzorger psychische kwetsbaarheid. Dit is gedaan om beter aan te sluiten op de behoeften van deze groep mantelzorgers wat uit eerder behoefteonderzoek bleek.

Zorgoppas

Zorgoppas matcht de ouder(s) of verzorger(s) van zorgbehoevende kinderen met een passende oppas. Het is een landelijke organisatie die met de gemeente Breda heeft overlegd over de mogelijkheid een contract te krijgen. De gemeente heeft besloten niet verder met Zorgoppas in zee te gaan. Grotendeels vanwege het kostenplaatje, onduidelijkheden over de dienstverlening van Zorgoppas en de wijze van samenwerken. Dat zat voornamelijk in aanmerking kwam voor een zorgoppas en het feit dat ze niet met indicaties werken.

De organisatie pretendeerde dat 60 Bredase gezinnen op de wachtlijst zouden staan. Zij hebben allemaal een brief ontvangen, dat zij voor ondersteuning terecht kunnen bij BredaMantelzorg. In totaal hebben 9 ouders contact opgenomen. In veel gevallen bleek er sprake te zijn van een WLZ-indicatie. Echter was bij veel ouders onduidelijk hoe zij deze indicatie in konden zetten voor extra ondersteuning. Collega wet- en regelgeving is in gesprek gegaan met deze ouders om te informeren en adviseren, waarna de vraag rondom een oppas kwam te vervallen. In de overige gevallen is gekeken of er vanuit BredaMantelzorg een vrijwilliger in kon worden gezet.

Parkinson

We zagen reeds eerder een toename van aanvragen van mantelzorgers bij Parkinson. Deze trend heeft zich in 2023 voortgezet. Dat is ook de reden dat wij ingezet hebben op meer kennis op het ziektebeeld van Parkinson. Zo kan optimaal worden ingespeeld op de specifieke vragen en behoeften van deze groep mantelzorgers.

In februari is vanuit BredaMantelzorg een presentatie verzorgd bij de Parkinson Carrousel in buurthuis 't Web in Teteringen.

VPTZ

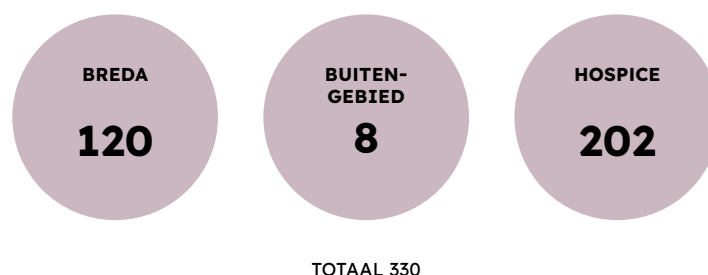
Het aandachtsgebied Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) is een bijzondere bij BredaMantelzorg. Deze vrijwillige inzet wordt mogelijk gemaakt door financiering vanuit het ministerie van VWS en is niet per se gericht op de mantelzorger, maar ook op de terminaal zieke persoon. De combinatie om vanuit 1 organisatie zowel de mantelzorgers te kunnen ondersteunen vanuit de Wmo, als vrijwilligers in de palliatieve, terminale fase in te kunnen zetten, is heel mooi. Beide dienstverleningen versterken elkaar enorm. Met de VPTZ zijn we actief in de gemeente Breda, Alphen, Chaam en Baarle Nassau. We hebben 2 keer een cursus gegeven voor nieuwe VPTZ vrijwilligers.

**“Er zijn,
dat is alles
waar het om
draait binnen
de VPTZ.”**

Bij de VPTZ is gedurende het hele jaar ingezet op het leggen van contacten en opzetten van samenwerking met wijkverpleegkundigen, in het netwerk palliatieve zorg stadsgewest Breda, bij PaTz-overleggen, is bij het casusoverleg van de GGZ/VG en VZ aangesloten, bij de werkgroep ROeR en bijvoorbeeld de oncologieafdeling in het Amphia. Dit doen we om te vertellen wat we kunnen betekenen binnen de VPTZ en hoe eenvoudig dit aan te vragen is.

Mede doordat de samenwerking met zorg- en welzijnspartners is geïntensiveerd, zagen we een stijging van aanvragen via bijvoorbeeld thuiszorgorganisaties, Zorg voor elkaar Breda en case-managers dementie.

INZETTEN VPTZ

Veilig Thuis

Als je de zorg voor je naaste niet meer aankunt, ontstaat het risico dat je dingen doet die je zelf liever niet zou willen. Vaak is er dan sprake van overbelasting. Waardoor grenzen geleidelijk en onbedoeld vervagen. We spreken dan over ontspoorde mantelzorg.

- **Ontspoorde mantelzorg gaat over de relatie tussen mantelzorger en zorgvrager.**
- **Het kenmerk van ontspoorde mantelzorg is dat de opzet ontbreekt.**

Belangrijk is om ontsporing van mantelzorgers te voorkomen en te herkennen. Twee collega's zijn samen aandacht functionaris Veilig thuis. In 2023 is door hen drie keer contact opgenomen met Veilig Thuis. Dit na signalen van collega's van BredaMantelzorg en werkveldpartners. In geen geval is daadwerkelijke melding bij Veilig Thuis gedaan. Er is informatie en advies ingewonnen bij Veilig Thuis, of een andere partij heeft een daadwerkelijke melding gemaakt.

Behoefteonderzoek

Een studente Social Work van de Avans Hogeschool in Breda heeft een behoefteonderzoek uitgevoerd onder GGZ-mantelzorgers. Het doel van het onderzoek was om de behoeften van de GGZ-mantelzorgers te onderzoeken, zodat het huidige ondersteuningsaanbod veranderd of verbeterd kon worden, zodat het beter aansloot.

Belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek zijn samengevat:

De samenwerking met de POH-GGZ en GGZ Breburg is belangrijk om BredaMantelzorg bekender te maken naar GGZ-mantelzorgers en professionals.

GGZ-mantelzorgers zijn niet op de hoogte van alle ondersteuningsmogelijkheden vanuit BredaMantelzorg.

Om GGZ-mantelzorgers beter te kunnen signaleren en in de behoeften te kunnen ondersteunen, is de samenwerking met de huisarts POH/GGZ van belang.

GGZ-mantelzorgers zijn niet op de hoogte van alle ondersteuningsmogelijkheden vanuit BredaMantelzorg.

BredaMantelzorg kan een verbetering maken in het gebruik van taal en de benadering naar GGZ-mantelzorgers toe.

Behandelaren in de GGZ nemen de mantelzorger niet altijd mee in de behandeling van de cliënt.

3. De projecten

Respijt

Respijt heeft zich de laatste jaren gericht op erkenning. De bewustwording en inbedding van het thema mantelzorg en de effecten van de maatschappelijke ontwikkelingen op mantelzorg. Met partners is bij de start 5 jaar terug de respijtwerkgroep opgericht. Deze is 4 keer samen geweest om het respijtplan af te stemmen, te monitoren, evalueren en opnieuw vast te stellen. Er zijn een aantal deelprojecten benoemd die hieronder kort worden toegelicht.

Later is nu

Doel bewustwording, preventie en versterking van senioren

In 2023 zijn er drie 'later is nu' campagnes geweest, waarin ook de bijeenkomsten 'Zorg of huishoudelijke hulp nodig?' goed bezocht zijn. De campagnes hebben plaatsgevonden in de wijken De IJpe-laar, Ginneken/Overakker en er is een start gemaakt in de Haagse Beemden. In elke wijk zijn 2 of 3 bijeenkomsten over dit thema geweest, waarin Mantelzorg en Respijtzorg onderdelen zijn. Per bijeenkomst zijn er gemiddeld 20 bezoekers geweest.

MANTELZORGER

"Het is goed om te weten waar ik straks moet zijn als ik zelf ondersteuning nodig heb."

Mantelzorgplein

Het mantelzorgplein is een samenwerking tussen Amphia, Surplus, Thebe en BredaMantelzorg. Het doel is om meer bewustwording te creëren en informatie en advies te geven binnen de eerstelijnszorg op het gebied van mantelzorg. Deze inspanningen moeten uiteindelijk leiden tot erkenning en versterking van de mantelzorger.

Wij bemensen wekelijkse het Mantelzorgplein in het Amphia Ziekenhuis. In het najaar van 2023 is de bezetting uitgebreid naar een dagelijkse opening (op werkdagen) en BredaMantelzorg draagt hier twee dagen per week aan bij.

MEDEWERKER

"Wat heerlijk dat jullie de tijd hebben om met deze mantelzorger in gesprek te gaan."

Er zijn ook diverse scholingen gegeven op afdelingen die zijn gaan samenwerken met het Mantelzorgplein. Dit is een waardevolle bijdrage gebleken, wat zijn meerwaarde heeft in het unieke aanbod binnen ziekenhuiszorg. Daar waar het ziekenhuis zich focust op (de zorg voor) de patiënt, is het mantelzorgplein een aanvullende factor door de ondersteuning van de mantelzorger. In de huidige samenleving kan het één niet zonder het ander.

MANTELZORGER

"Ik hoor hier het eerlijke verhaal over wat er wel en niet mogelijk is in de zorg. Dat is fijn om nu al te weten."

MEDEWERKER

"De kwaliteit van zorg wordt beter als wij samenwerken."

MANTELZORGER

"Wat fijn dat je me vraagt hoe het met mij gaat."

In het najaar van 2023 is er een inspirerende bijeenkomst geweest voor zowel professionals als mantelzorgers. Het thema was: Samen(werken) voor de beste zorg. Er waren 80 deelnemers en de ervaringen van deelnemers waren lovend. Mieke Degenaar, auteur van “Een bron van zorg. Compassievolle zorg in familieverband – Erkenning voor mantelzorgers en professionals”, deelde haar eigen ervaring als mantelzorger met het publiek. Deze samenwerking tussen de informele en formele zorg te bespreken. Mantelzorgers en professionals hoorden van elkaars verhaal en positie. Er volgden interessante discussies, er werden tips gegeven, adviezen gedeeld en vooral naar elkaar geluisterd. Dit zorgde voor begrip en wederzijds respect.

“Het was fijn om met zowel collega’s als mantelzorgers over onze samenwerking te praten.”

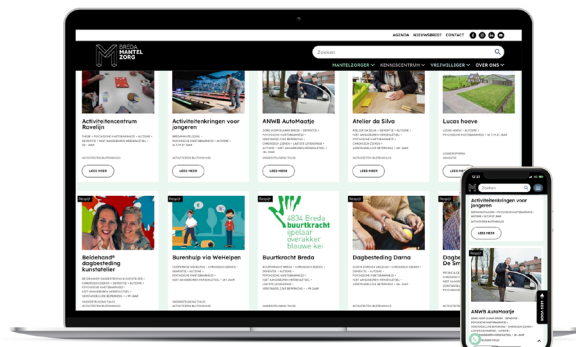
“De gesprekken hebben me echt verder geholpen in de zoektocht naar de juiste zorg.”

Collega's van BredaMantelzorg werken met regelmaat in de vier Bredase kwadranten waarin partijen van Zorg voor elkaar Breda werken. Er is deelname aan sociale (netwerk-)cafés, aan wijkoverleggen en werkgroepen op thema in de stad of regionaal. Daardoor weten we elkaar nog beter te vinden en kan ook eenvoudig samenwerking worden gezocht bij complexe casuïstiek dat verder gaat dan het versterken, informeren, adviseren en ondersteunen van mantelzorgers.

Als iemand een diagnose krijgt, betekent dat een grote verandering. Niet alleen voor de zieke, maar ook voor de mantelzorger. Omdat mantelzorgers veel overeenkomstige vragen hebben is het platform diagnosemantelzorg.nl ontwikkeld vanuit de respijtwerggroep. Het online platform is in 2023 doorontwikkeld. De intro's van de video's zijn ingekort en hebben qua uiterlijk een meer eenduidige uitstraling.

Het routeboek/handboek voor mantelzorgers bij een verhuizing naar een verpleeghuis, is eerder ontwikkeld samen met Thebe de IJpelaar. Dit handboek was specifiek gericht op verhuizing naar die instelling. Het boek is herschreven, zodat dit bruikbaar is voor elke mantelzorger in Breda, in de periode dat de naaste op een wachtlijst staat voor verhuizing naar een verpleeghuis. Dit zal in 2024 afgerond worden. We noemen deze algemene versie de wegwijzer.

De Respijtwijzer Breda is ook meegenomen naar de nieuwe website van BredaMantelzorg en aangepast naar de nieuwe huisstijl. Er zijn weer mooie respijt-initiatieven aan toegevoegd. Daarnaast is de Respijtwijzer Breda volledig geactualiseerd en geoptimaliseerd.

GALA

Vanuit het Gezond en actief leven akkoord (GALA) zijn twee actielijnen geformuleerd die betrekking hebben met mantelzorg:

- 1. Mantelzorgers extra ondersteunen bij het uitvoeren van hun zorgtaken, bijv. door het verbeteren van de toegang tot regelingen en ondersteuningsvormen. Dit kan ook door het versterken van het steunpunt mantelzorg en het toegankelijker maken van informatie en advies;**
- 2. in regionaal verband via de samenwerkingsagenda actief de dialoog aangaan met zorgverzekeraars en zorgkantoren over een domein overstijgend aanbod van zwaardere vormen van respijtzorg om waar passend een aantal pilots te kunnen starten: Psychische kwetsbaarheid is in het IZA ook een groot thema. Met de eerste actielijn kan daar uitstekend verbinding worden gelegd.**

We hebben in 2023 een aanvraag gedaan voor GALA gelden m.b.t. de volgende projecten:

- Versterken mantelzorgwaardering voor de GGZ-doelgroep: Mantelzorgers van mensen met psychische kwetsbaarheid worden veelal onvoldoende gezien door begeleiders en behandelaars. Door deze groep te informeren over de mantelzorgers en de mogelijkheid van het aanvragen van een waardering, worden zij alert op dit onderwerp. Hierdoor komt deze groep meer in beeld en kunnen mantelzorgers desgewenst ondersteuning krijgen.**
- Mantelzorgondersteuning op maat voor mensen met een (niet-westerse) migratie-achtergrond: Deze groep kan zich behoorlijk belast voelen door mantelzorgtaken, maar weet de weg naar ondersteuning nog weinig te benutten. Daarom wordt verbinding gezocht met deze doelgroep.**
- Werk & Mantelzorg: Mantelzorg wordt vooral zwaar als iemand vele rollen naast elkaar vervult, zoals het hebben van een eigen gezin, (vrijwilligers) werk, hobby's en de mantelzorgtaken. Daarom is aandacht vanuit werkgevers voor de mogelijke combinatie van werk en mantelzorgtaken hard nodig. Aandacht daarvoor en maatwerk bieden om deze combinatie mogelijk te maken draagt bij aan duurzame inzetbaarheid van werknemers en het welzijn van de mantelzorger.**

In het laatste kwartaal van 2023 hebben we de subsidie beschikt gekregen en hebben we een start kunnen maken met de uitvoering van bovengenoemde projecten. Coördinatoren zijn aangesteld, plannen zijn op hoofdlijnen gemaakt en een start binnen het netwerk ook. Zo is er voor werk & mantelzorg al een cursus gevolgd, is een brainstormbijeenkomst geweest over mantelzorgers met niet-westerse achtergrond en zijn binnen de GGZ al digitale nieuwsbrieven en flyers in print verspreid over het thema mantelzorg bij psychische kwetsbaarheid. Het doel was om daaruit al aanvragen voor de mantelzorgwaardering te krijgen, maar daarvoor blijkt meer nodig dan alleen informatieverstrekking en flyers verspreiden. In 2024 wordt dit dus intensiever aangepakt.

Mantelzorgwaardering

Tussen 15 augustus en 31 oktober gingen de (digitale) lijnen open en zat het projectteam mantelzorgwaardering klaar om alle aanvragen in behandeling te nemen. In september was ook de mogelijkheid om de aanvraag telefonisch te doen. Alle voor ons nieuwe mantelzorgers, of bij een nieuwe zorgsituatie, zijn gebeld. Dit heeft weer tot mooie gesprekken geleid waarbij echt naar de mantelzorgers is geluisterd. Gevraagd is hoe het met hen gaat en of informatie, advies of ondersteuning wenselijk is.

Bij het voldoen aan de criteria ontvangen mantelzorgers een Breda Cadeaukaart en ontvangen zij de nieuwsbrief van BredaMantelzorg. Zo blijven zij op de hoogte van de ondersteuningsmogelijkheden, de activiteitenagenda en hierin lezen zij inspirerende verhalen van andere mantelzorgers.

Uitreiking waardering

De Breda cadeaukaarten voor volwassenen zijn eind november per post verstuurd. Voor jonge mantelzorgers werd op 10 december een persoonlijke uitreiking georganiseerd. Het was een feestelijke middag waarin wij veel jonge mantelzorgers hebben ontmoet en zij ook elkaar.

MANTELZORGWAARDERING 2023

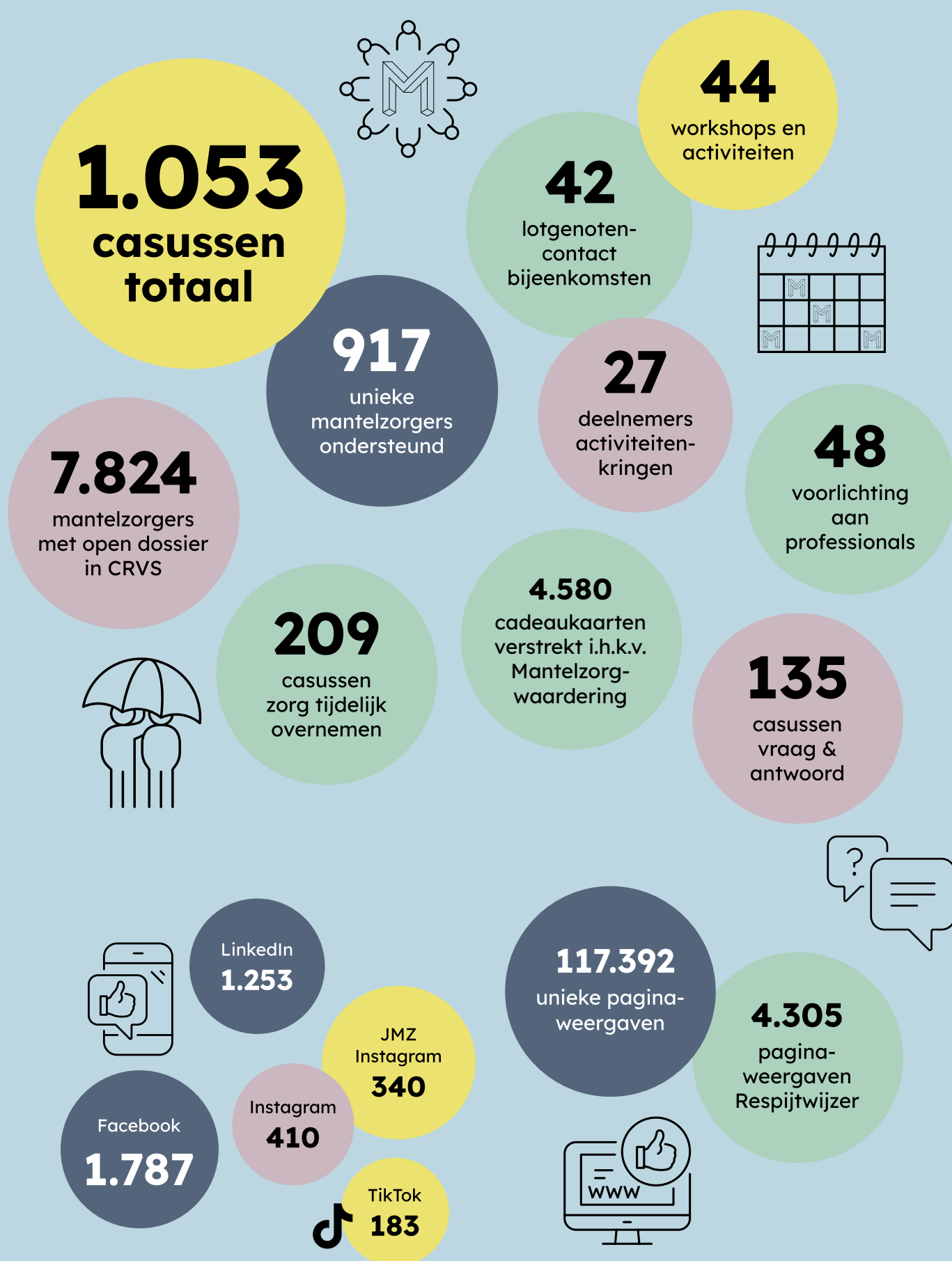
Mantelzorgmagazine

Een belangrijke ontwikkeling is het BredaMantelzorg Magazine. Een tijdschrift gemaakt voor en verspreid naar alle mantelzorgers in gemeente Breda. Vol tips, informatie en aanbod vanuit BredaMantelzorg. En mooie verhalen. Een mooi magazine om te bewaren, zodat altijd alle waardevolle informatie voorhanden is. Naast de verspreiding onder de mantelzorgers die al bekend waren bij BredaMantelzorg, kon het magazine ook via de website of per e-mail worden aangevraagd.

Dit is ruim 150 keer gedaan door individuen uit gemeente Breda. Daarnaast worden regelmatig aanvragen gedaan door huisartsen of praktijkondersteuners, zodat zij hun mantelzorgers ook een magazine kunnen geven. Heel mooi dat daardoor dus weer oog voor de mantelzorger ontstaat. De ontwikkeling, het drukken en verspreiden van het magazine is mogelijk gemaakt uit subsidie voor de mantelzorgwaardering dat eerdere jaren niet volledig is benut.

4. Samenvatting in cijfers

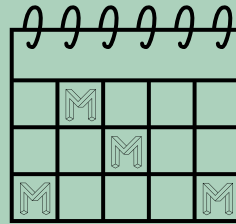

BredaMantelzorg

Voor alle mantelzorgers in Breda, Ulvenhout, Teteringen, Bavel en Prinsenbeek.

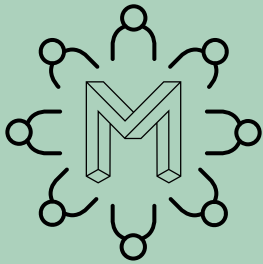
**Vraag &
Antwoord**

**Workshops
& Activiteiten**

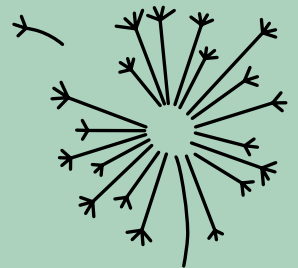
Ook voor jonge
mantelzorgers
(4 - 24 jaar)

**Lotgenoten-
contact**

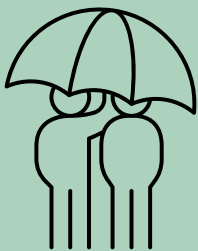

BREDA
**MANTEL
ZORG**

**Zorg in de laatste
levensfase**

Ondersteuning zorg
in de laatste levensfase
(ook Alphen-Chaam
& Baarle-Nassau)

**Zorg tijdelijk
overnemen**

Bijvoorbeeld
inzet vrijwilliger

**Informatie
& Advies**

**Persoonlijke
gesprekken**

Alle
ondersteuning
is gratis!

Bezoekadres: Wethouder van Haperenstraat 36c, Breda
Telefoon 076 750 32 00 • WhatsApp 06 5501 0778
info@bredamantelzorg.nl • www.bredamantelzorg.nl